

Minerale bemestingsproducten voor betere waterkwaliteit.

Brussel 19 Oktober 2020 - Na jaren van verbetering, stagneert de gemiddelde waterkwaliteit in Vlaanderen op vlak van stikstof en fosfor. Soms gaat het zelfs de verkeerde kant op (oa. door externe factoren zoals periodes van langdurige droogte tijdens het groeiproces van de gewassen). De landbouwsector is een sleutelspeler om terug aan te knopen met een positieve trendlijn en om voor de beide parameters de kwaliteitsdoelstellingen te halen. De sector van bemestingsproducten, en in het bijzonder “kunstmest”, wil in open dialoog en met wederzijds begrip meewerken met de Vlaamse overheid en andere betrokkenen aan bijkomende inspanningen om dit doel te bereiken. Ze vraagt wel om proportionele en functionele oplossingen en maatregelen die de Europese regels van bemestingsproducten en vrij verkeer van goederen en diensten respecteert. De huidige voorstellen omtrent de registerplicht schieten hun doel voorbij en dreigen vooral de positie van Vlaamse KMO's en familiale bedrijven te beschadigen. We vragen dan ook aan de beleidsmakers om in lijn met het regeerakkoord en de beleidsnota's om geen gold plating toe te passen en beleid te baseren op basis van objectieve parameters, uitgaande van de realiteit in Vlaanderen.

De toeleveringssector van “kunstmest” (*stikstof- en fosforhoudende met een industrieel proces vervaardigde meststof*) heeft samen met haar klanten en de diverse bevoegdheidsniveaus al diverse initiatieven genomen om de situatie op het terrein te verbeteren en te streven naar een daling van de mogelijke impact op het leefmilieu, en in dit kader in het bijzonder op de waterkwaliteit. Deze ambitie blijft en we zijn overtuigd dat een goede samenwerking met alle betrokken partijen daarvoor noodzakelijk is. We appreciëren de inspanningen van de VLM om met de sector te overleggen, maar we stellen vast dat na één jaar de benadering en aanpak zo fundamenteel verschillen van de realiteit op het terrein dat er helaas weinig sprake is van samenwerking. De sector is niet tegen een proportionele en functionele registerplicht en betere data voor het beleid, maar wel tegen een invulling ervan die zijn doel voorbijschiet, zoals een hoogfrequente registratie.

Bezwaren in een notendop

- **“Kunstmest” is een kostbaar product.** Het is qua productie, kwaliteit, op de markt brengen, controle en handel, geregeld op Europees en federaal vlak. Voor deze producten geldt een vrij verkeer van goederen en diensten in de EU en/of in België. Ontwerpmaatregelen die dit eventueel kunnen belemmeren, zijn onderhevig aan goed gedefinieerde Europese procedures. Gezien de handel Europees en mondiaal is, kan zo'n registratie pas sluitend zijn indien dit op Europees niveau wordt georganiseerd of, als best mogelijke alternatief, in nauwe samenwerking met de sector.
- Het Vlaamse Gewest met zijn open en performante chemische cluster en haveninfrastructuur is een belangrijke internationale draaischijf voor bemestingsproducten. De voordelen van deze nabijheid werden andermaal bevestigd tijdens de eerste Corona golf die over ons land rolde in volle bemestingsseizoenen. **Slechts een kleine fractie van de via**

Vlaanderen verhandelde en/of geproduceerde bemestingsproducten wordt uiteindelijk toegepast op Vlaamse landbouwgrond. En enkel deze fractie is relevant in het kader van het Mestdecreet.

- In vele gevallen zal de landbouwer met exploitatiezetel of percelen in het Vlaamse gewest met een dubbele registratie geconfronteerd worden: als “*importeur*” en als “*gebruiker*”. Tussen aankoop en gebruik kunnen bovendien belangrijke tijdsverschillen bestaan, die de voorgestelde 2-daagse registratieplicht reduceert tot een pure **administratieve belasting**.
- Het boetesysteem is gebaseerd op een gesloten systeem onder het Mestdecreet met focus op agrarisch gebruik. Maar de realiteit is anders. Stikstof en fosfor houdende minerale meststoffen zijn natuurlijke zouten waarvan het niet steeds a priori bekend is of de bestemming en het gebruik valt onder het Mestdecreet. Dit creëert veel **rechtsonzekerheid**.

Zoals het MER rapport terecht aanhaalt: een aangifte of register brengt an sich geen significante milieueffecten met zich mee, maar kan beleidsondersteunend werken. Het standpunt van de sector ten overstaan van een digitale registerplicht is over de jaren heen altijd hetzelfde gebleven. **Zij is bereid het principe van de registerplicht als hulp- en controlemiddel voor een verantwoord meststoffengebruik loyaal te steunen mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden nl. : uitvoerbaarheid, correctheid van de data, sluitend controlesysteem en proportioneel t.o.v. het uiteindelijke doel nl. een verbetering van de waterkwaliteit.**

De bevoegde overheden kunnen trouwens nu al ter plekke controles uitvoeren bij de handelaars in het Vlaams Gewest die rechtstreeks aan de boer leveren.

De sector wil in open dialoog meewerken met de Vlaamse overheid en andere betrokkenen aan bijkomende inspanningen maar vraagt wel om proportionele en functionele oplossingen en maatregelen. In lijn met het regeerakkoord en de beleidsnota's vragen we ook om geen gold plating toe te passen en beleid te baseren op basis van objectieve parameters, uitgaande van de realiteit in Vlaanderen.

De sector heeft zelf een constructief stappen-plan voorgesteld dat betere inzage geeft in de evolutie van de levering en gebruik van kunstmest in Vlaanderen en strookt met de privacy wetgeving. We betreuren dat daar maar minimaal mee rekening wordt gehouden door de VLM. Daarnaast blijft de sector inzetten op voorlichting en begeleiding van de landbouwers inzake geïntegreerd bodembeheer (o.a. koolstofopslag) en oordeelkundige bemesting.

De sector blijft bereid om mee te denken met de overheid en de landbouwers om actief samen te werken over een goed gebruik van meststoffen in functie van bodem-, water- en luchtkwaliteit zonder opbrengst- en kwaliteitsverlies voor de landbouwer van zijn gewassen. Een complexe oefening met veel afwegingen, maar waarvan we de noodzaak mee onderschrijven.

Perscontact: Renaat Van Leuven (*voorzitter sectie Synagra van Fegra*) – GSM 0495 241 022

Voorstel sector: <https://fegra.be/Flexpage/DownloadFile?id=16283&revisionID=0>

Over de beroepsfederaties:

Fegra - <https://fegra.be/>

Vegrom - <http://www.ungren-vegrom.be/>

BELFertil - <http://www.belfertil.be>